

DAGSORDEN SU på apotekerområdet d. 04-10-2018

Mødedato Torsdag d. 04. oktober 2018 kl. 13:00

Mødested Regionshuset Viborg, mødelokale F6

Indholdsfortegnelse

Konstituering af Samarbejdsudvalget på apotekerområdet.....	3
Kommissorium for Samarbejdsudvalget på apotekerområdet.....	4
Præsentation af apoteksområdet.....	5
Status for utilsigtede hændelser på apotekerområdet.....	6
Medicinindsatser i Region Midtjylland.....	7
Aktiviteter på apotekerne i Region Midtjylland.....	10
Dosisdispensering på apotekerne.....	11
Eventuelt.....	12

Punkt 1: Konstituering af Samarbejdsudvalget på apotekerområdet

1-01-72-21-18

Resume

I henhold til Overenskomsten om afregning og samarbejde mellem Danske Regioner og Danmarks Apotekerforening fremgår, at regionerne og apotekerne efter aftale kan nedsætte lokale samarbejdsudvalg, hvor lokale samarbejdsområder, jf. § 9, kan behandles. Der ønskes en konstituering af samarbejdsudvalget.

Administrationen indstiller,

at Samarbejdsudvalget på apotekerområdet konstituerer sig.

Sagsfremstilling

I henhold til overenskomsten om afregning og samarbejde mellem Danske Regioner og Danmarks Apotekerforening fremgår det, at regionerne og apotekerne efter aftale kan nedsætte lokale samarbejdsudvalg, hvor lokale samarbejdsområder, jf. § 9, kan behandles.

Regionsrådet i Region Midtjylland vedtog i marts 2009, at der skal nedsættes et regionalt apotekersamarbejdsudvalg.

Samarbejdsudvalget skal jf. § 10.1 bestå af i alt 4 medlemmer:

2 politikere

2 apotekere

Udvalget vælger blandt sine medlemmer en formand og en næstformand.

Kvalitet og Lægemedler fungerer som sekretariat i samarbejde med Apotekerforeningens kredskonsulent i regionen.

Der er udarbejdet et udkast til en forretningsorden for samarbejdsudvalget på apotekerområdet, som er vedlagt som bilag.

Ligeledes er overenskomst om afregning og samarbejde mellem parterne vedlagt som bilag.

Bilag

Forretningsorden for Samarbejdsudvalget på apotekerområdet_2018

Punkt 2: Kommisorium for Samarbejdsudvalget på apotekerområdet

1-01-72-21-18

Resume

Der er udarbejdet et udkast til kommissorium for samarbejdsudvalget, som ønskes drøftet

Administrationen indstiller,

at kommissoriet drøftes

Sagsfremstilling

Der er udarbejdet et et udkast til kommissorium for samarbejdsudvalget på apotekerområdet, som ønskes drøftet på mødet.

Bilag

Kommisorium for samarbejdsudvalget på apotekerområde

Overenskomst mellem DR og DA

Punkt 3: Præsentation af apoteksområdet

1-01-72-21-18

Resume

Lægemedelforsyningsstrukturen i Region Midtjylland er underlagt offentlig regulering af Sundhedsstyrelsen. Der orienteres på mødet om lægemiddelforsyningsstrukturen i Region Midtjylland.

Administrationen indstiller,

at orienteringen tages til orientering

Sagsfremstilling

Apotekssektoren er underlagt offentlig regulering. Det er staten, der styrer og administrerer området gennem et bevillingssystem. Samtidigt er det et liberalt erhverv. Apotekeren køber og ejer sit eget apotek. Apotekeren er således personligt økonomisk ansvarlig for finansiering og drift af apoteket. I Danmark skal man være uddannet farmaceut for at være apoteker, og det er kun medarbejdere med en lægemiddelfaglig uddannelse som farmaceut eller farmakonom, der må udlevere lægemidler og yde faglig rådgivning. Apotekerne er økonomisk uafhængige, da det er apotekeren selv, der ejer apoteket.

Den 1. juli 2015 trådte en ny apotekerlov i kraft. Dette har ændret nogle af de vilkår, som apotekerne arbejder under. En apoteker kan nu frit oprette nye apoteksfilialer. Hver apoteker kan have op til 8 apoteksenheder, inklusiv moderapoteket og et ubegrænset antal apoteksudsalg i en radius af 75 km fra moderapoteket.

Information om lægemidler til borgere og sundhedsprofessionelle er en kerneydelse, og apoteket tilbyder flere ydelser, der styrker patientsikkerheden og sikrer optimal brug af medicinen. Der er bl.a. årligt over 52.000 medicinbrugere, der får dosispakket medicinen, så det for borgerne kan være nemmere at holde styr på de forskellige lægemidler. Siden 2005 har apotekerne tilbudt astma- og KOL-patienter udvidet inhalationsrådgivning. I 2017 blev der udført 57.000 "Tjek på inhalation".

Derudover har apotekerne siden januar 2016 tilbudt nye kronikere en medicinsamtale, så de kan komme godt og mere sikkert i gang med deres nye medicin, og kronikere tilbydes pr. 15. april 2018 en medicinsamtale ved manglende medicin efterlevelse. Ydelserne er offentligt finansieret.

På mødet præsenterer apotekerne apoteksområdet mere indgående.

Bilag

Oplæg til Samarbejdsudvalget om apoteksregulering

Punkt 4: Status for utilsigtede hændelser på apotekerområdet

1-01-72-21-18

Resume

Der er udarbejdet en årsrapport for utilsigtede hændelser på apotekerne. Rapporten præsenteres på mødet.

Administrationen indstiller,

at orienteringen tages til orientering.

Sagsfremstilling

Der er udarbejdet en årsrapport for utilsigtede hændelser på apoteksområdet. Der er et begrænset antal rapporteringer fra apotekerne, hvorfor det er svært at generere ny viden på området. Der er fortsat mange hændelser, der vedrører dosispakket medicin.

Årsrapporten er vedlagt til orientering.

På mødet vil en repræsentant fra UTH-teamet præsentere flere resultater fra årsrapporten. Årsrapporten er vedlagt som bilag.

Bilag

Årsrapport 2017 Apotekerne

Punkt 5: Medicinindsatser i Region Midtjylland

1-01-72-21-18

Resume

Medicinteamet i regionen i gang sætter løbende initiativer og projekter på medicinområdet, der skal bidrage til rationel brug af medicin. Teamet er med til at udvikle og understøtte nationale og regionale handlingsplaner på medicinområdet, herunder spareplaner.

Administrationen indstiller,

at orienteringen tages til orientering.

Sagsfremstilling

Medicinteamet i Kvalitet og Lægemidler igangsætter løbende initiativer og projekter på medicinområdet. Formålet med disse er at bidrage til rationel brug af medicin. Rationel brug af medicin omfatter brug af medicin med den bedste effekt, de færreste bivirkninger til den bedste pris. Medicinteamet arbejder både med skriftlig oplysning til praktiserende læger samt bredere indsatser. Teamet udvikler materialer, som lægerne kan anvende, når de ordinerer/seponerer medicin eller foretager medicingennemgang på deres patienter samt afholder efteruddannelseskurser for både praktiserende læger og klinikpersonale i praksis. Et væsentligt arbejdsfelt for medicinteamet er desuden at tage på praksisbesøg i de enkelte klinikker. Disse besøg fokuserer primært på gennemgang af lægens ordinationsmønster, medicingennemgang for udvalgte patienter eller undervisning i et fagligt tema.

I den seneste overenskomst for almen praksis er det aftalt, at lægerne skal organisere sig i såkaldte kvalitetsklynger. Klyngerne består af et antal læger, der tilsammen har omkring 30.000 patienter. Klyngerne skal bidrage til at skabe kvalitetsudvikling i almen praksis på baggrund af data. Medicinteamet fokuserer på, hvordan både igangværende og nye indsatser på medicinområdet kan tilrettelægges, så der kan arbejdes med dem i klyngerne. I regionen er der allerede udmeldt en række hyldevarer også på medicinområdet til brug for kvalitetsklyngerne, og der vil løbende komme flere hyldevarer til.

Værd at vide om antibiotika

'Værd at vide om antibiotika' er et regionalt projekt i 2017-2018 med fokus på opsøgende praksisbesøg og kompetenceudvikling af kommunalt plejepersonale.

Formålet med de opsøgende besøg er direkte at påvirke ordinationsmønstret i udvalgte lægepraksisser, hvor der har været et relativt højt forbrug af antibiotika.

18 praksisser har fået et antibiotikabesøg i jan/feb. 2018. Evalueringerne af besøgene har været positive med tilkendegivelser om, at ordinationsvanerne vil ændre sig fremover. Der er endnu ikke fulgt op på data.

Der var stor interesse for og tilslutning til projektets efteruddannelsesmøder for kommunalt plejepersonale. Emnet var antibiotika og urinvejsinfektion hos ældre.

5 efteruddannelsesmøder med i alt 300 deltagere er afholdt. Igen har der været meget positive tilbagemeldinger, hvor personalet angiver at have fået ny viden.

Sidste del af projektet er udarbejdelse af et undervisningsmateriale om forebyggelse og behandling af urinvejsinfektion. Materialet er tiltænkt plejehjemslæger, som kan anvende det til lokal undervisning af plejepersonale. Materialet bliver tilgængeligt inden udgangen af 2018.

Projektgruppen har taget initiativ til og udgivet en regional antibiotikafolder. Vejledningen er sendt til alle praktiserende læger i Region Midtjylland og er blevet godt modtaget. Folderen bliver uddelt på mødet.

Medicin i Midt

Medicin i Midt er et fælles kvalitetsprojekt mellem PLO-Midtjylland og Region Midtjylland med fokus på ældre patienter og polyfarmaci. Projektet består af 3 delelementer. Udvikling af faglige informationspakker på 8 lægemiddelområder, afholdelse af faglig efteruddannelse samt praksisbesøg hos udvalgte praktiserende læger. De 4 første informationspakker er udsendt i september 2017, de sidste 4 pakker er udsendt i februar 2017. De 8 lægemiddelområder kan ses i postkortet, der er vedlagt som bilag.

Afholdelsen af efteruddannelsesforløb er i fuld gang. Således er der afholdt 4 møder for praksis med fokus på ældre patienter, der bruger mange lægemidler. Herefter følger 4 workshops med samme tema, der afholdes det næste halve år. Der er lige blevet åbnet for, at lægerne også kan efteruddanne sig i Medicin i Midt i deres decentrale efteruddannelsesgrupper.

Praksisbesøg forventes afholdt primært i 2019.

Nedbringelse af polyfarmaci er et tema i budgetforliget for 2018 for Region Midtjylland. Fokus er på at nedbringe forbruget af medicin, antallet af polyfarmacipatienter og antallet af genindlæggelser. Almen praksis og projektet

Medicin i Midt bliver centrale omdrejningspunkter i forhold til at indfri forventningerne i budgetforliget.

På mødet vil projektet blive præsenteret mere indgående.

Medicintjek i praksis

Medicintjek i praksis er navnet på en regional rådgivningsfunktion, der bemannes af teamets farmaceuter. Her kan praktiserende læger få sparring til medicingennemgang ved at indsende medicinlister, diagnoser og lab-data på udvalgte patienter. Herefter foretager farmaceuten medicingennemgang, hvorefter resultatet kommunikerer til lægen på skrift eller ved et møde. Herefter vurderer lægen, hvilke ændringer der skal effektueres sammen med patienten.

Medicintjek i praksis har samarbejdet med 5 af regionens udviklingspraksis (praktiserende læger) om medicingennemgang. Her blev der gennemgået medicin for 132 patienter, hvilket afstedkom 4,3 ændringsforslag pr. patient i gennemsnit. Der er primært tale om tale om seponering og ændringer af dosering. Efter 3 måneder blev der fulgt op på patienterne. Her var resultatet, at 73% af patienterne fortsat havde den ændrede medicinering.

Medicintjek i praksis har indtil videre ialt gennemgået medicin på knap 450 patienter.

Afhængighedsskabende medicin

Afhængighedsskabende medicin såsom sovemedicin og beroligende medicin er et område, der har konstant fokus i medicinteamet. Det bør tilstræbes, at disse lægemidler anvendes med forsigtighed, idet der er risiko for, at patienterne udvikler afhængighed. Det bør derfor tilstræbes, at lægemidlerne kun anvendes i meget korte perioder, hvis der overhovedet er indikation for brugen. Lægemedelkonsulenterne besøger praksis, der ønsker at drøfte temaet. Møderne fokuserer på indikation for brug af medicinen, bivirkninger, udvikling af afhængighed samt hvordan nedtrapning kan foregå i praksis. Medicinteamet har udarbejdet en folder til lægerne, der kan understøtte deres arbejde med afhængighedsskabende medicin. Folderen uddeles på mødet.

Smertestillende medicin

Sundhedsstyrelsen har fokus på, at forbruget af opioider er højere i Danmark end i de andre nordiske lande. Der er derfor i 2018 indledt et nationalt samarbejde mellem de 5 regioner og Sundhedsstyrelsen (IRF) om udarbejdelse af en fælles smertefolder til brug i almen praksis og på hospital. Folderen kan støtte lægen i hensigtsmæssig farmakologisk smertebehandling. Smerteområdet er allerede et fokusområde i Region Midt, hvor der for nuværende anvendes en regional smertefolder som udleveres på mødet.

Lægemedelkonsulenterne tilbyder fokuserede besøg vedr. smertebehandling og afhængighedsskabende lægemidler, og området er på dagsordenen ved de generelle konsulentbesøg i almen praksis.

Lægemedler mod ADHD

Region Midtjylland har et forbrug af lægemidler til behandling af ADHD, der ligger over forbruget i de andre regioner. Blandt andet derfor følges området løbende i Region Midtjylland. Der er stor forskel på prisen på de lægemidler, der benyttes i behandlingen.

I forbindelse med budgetforliget for 2018 i Regionsrådet fremgår det, at voksne patienter, der er i behandling med ADHD-lægemedlet Ritalin UNO mv., får foretaget et behandlingsskifte til præparatet Medikinet. Lægemedlerne er fagligt ligeværdige, men Medikinet er betydeligt billigere end Ritalin. Speciallægerådet for psykiatri bakker op om forslaget. For at indfri en besparelse, skal der gennemføres indsatser både i hospitalspsykiatri, speciallægepraksis og almen praksis. Indsatsen i almen praksis vil blive forankret i medicinteamet og er under planlægning. 70 % af de omfattede patienter i vedligeholdelsesbehandling følges i almen praksis, hvorfor indsatser og implementering i almen praksis er særligt vigtige for at opnå en besparelse.

Facebook kampagner om medicin

Kvalitet og Lægemedler har gennem flere år haft succes med kampagner på facebook, der henvender sig til borgerne fx om øjenbetændelse, influenza, børneorm og "Har du tjek på din medicin?"

Budskaberne i den borgerrettede kampagne "Tjek på din medicin" kommunikerer ud via animationsfilm på Facebook, postkort og plakater. Formålet med kampagnen er at øge borgernes bevidsthed om den medicin, de indtager. Kampagnen tager udgangspunkt i de fire hv-spørgsmål; hvad, hvorfor, hvor meget og hvornår. Praktiserende læger, apoteker, hospitalsafdelinger, kommuner mm. har kunnet rekvirere film, postkort og plakater hos Kvalitet og Lægemedler.

Kampagnen gentages løbende. Næste gang i efteråret 2018. Plakaten kan ses i bilag, filmen vises på mødet.

Samarbejde i regi af Den regionale Lægemedelkomité

Medicinteamet bidrager til at gennemføre en målrettet og handlingsorienteret monitorering af lægemiddelforbruget i Region Midtjylland gennem arbejdet i analysegruppen. Det gælder hospitalsmedicin, og medicin der anvendes uden for hospitalerne, som købes på de alm. apoteker med/uden tilskud. Analysegruppens arbejde skal understøtte udarbejdelse/opdatering af rekommandationer i såvel primær- som sekundærsektor (basisliste og rekommandationsliste). Nationale anbefalinger på medicinområdet er centrale omdrejningspunkter.

Monitorering og analyser af lægemiddelforbruget skal give mulighed for at iværksætte indsatser med henblik på at ændre adfærd i brugen af medicin, når det er nødvendigt – dvs. som følge af hensyn til kvalitet og/eller økonomi.

Analysegruppen skal dermed bidrage til at udarbejde beslutningsoplæg til ledelsessystemet.

Bilag

Medicin_poster_TRYK-1

A5 flyer_pakker_Medicin_i_Midt_3k

Punkt 6: Aktiviteter på apotekerne i Region Midtjylland

1-01-72-21-18

Resume

Apotekerne afholder løbende sundhedsfaglige kampagner på apotekerne.

Administrationen indstiller,

at orienteringen tages til orientering

Sagsfremstilling

Sundhedsfaglige kampagner på apoteket

Apotekerne afholder løbende faglige kampagner på alle landets apoteker.

Apotekets sundhedsfaglige kampagner handler om alt fra hudsygdomme til hjernen. Kampagnerne sætter fokus på udvalgte patientgrupper og udføres ofte i samarbejde med patientforeninger og lokalmiljø.

Hvert halve år er der fokus på et nyt emne fx huden, hjernen eller mænd. Inden for emnet afholdes to kampagneaktiviteter i løbet af det halve år, kampagnen varer. Kampagnematerialer fra Apotekerforeningen omfatter både en faglig opdatering til apotekspersonalet om emnet og en pakke med marketingmateriale i form af plakater, foldere og Facebook opslag, der skal gøre kampagnen synlig for borgerne.

Kampagnerne er skrevet ind som en del af apotekernes strategi.

I dette halvår af 2018 vil kampagnen dreje sig om børn.

- Skolebørn og medicin – den 17. september – 7. oktober
- Børn og infektioner – den 5. november – 24. november.

Medisund Fornuft er en del af den aktuelle sundhedsfaglige kampagne på apotekerne, der har fokus på skolebørn og medicin. Baggrunden for kampagnen er b.la. en undersøgelse foretaget af Statens Institut for Folkesundhed i 2014. Undersøgelsen viste et bekymrende højt forbrug af smertestillende medicin blandt skolebørn. Eksempelvis havde op mod halvdelen af de 13-årige piger taget medicin mod hovedpine mindst en dag om måneden. Undersøgelsen viste også, at en del tog smertestillende uden at have ondt. Resultaterne tyder på, at børn ikke ved nok om medicin.

Ud over apotekernes sædvanlige markedsføringsindsats på apoteket med materialer som foldere og plakater, vil apotekerne også formidle budskabet ved at sætte medicinkundskab på skemaet i undervisningsåret 18/19. Skolerne har fået information om tilbuddet via annoncering i bladet Folkeskolen og på folkeskolen.dk og i skoleledernes blad Plenum og på plenum.dk. Fra annoncerne kan skolerne gå ind på medisundfornuft.dk og tilmelde sig og angive, om de ønsker at få besøg fra apoteket. Undervisningsmaterialet er udformet, så det også kan bruges af læreren selv.

De kommende sundhedsfaglige kampagner i 2019 har som overordnede emner hhv. luftvejene og tarmen, her vil apotekerne opsøge samarbejde med eksempelvis Astma- Allergi Danmark og Colitis- Chron Foreningen.

Punkt 7: Dosisdispensering på apotekerne

1-01-72-21-18

Resume

Dosispakket medicin er en ydelse på apotekerne, der kan bidrage til større medicinsikkerhed for borgerne. Apotekerne vil gerne samarbejde om at øge viden og brugen af dosispakket medicin.

Administrationen indstiller,

at orienteringen tages til orientering.

Sagsfremstilling

Apotekerne har ønsket et punkt på dagsordenen om dosispakket medicin og har bedt om følgende indhold.

Dosispakket medicin

Dosispakket medicin har været en mulighed siden 2001, og der er sket meget siden dengang. Apotekerforeningen har i længere tid arbejdet for at komme myter og misforståelser til livs, ved bl.a. at deltage på konferencer, temadage i kommuner og ved at sætte emnet på dagsordenen i diverse fora.

Dosispakket medicin fra apoteket sikrer en nøjagtig dispensering af lægemidler. Dosispakket medicin er egnet til borgere, der er stabilt medicineret. Borgeren får tilskud til pakkegebyret, hvis mindst et tilskudsberettiget lægemiddel pakkes.

Tilbuddet om dosispakket medicin kan være med til at øge patientsikkerheden. Før de pakkede dosisposer bliver frigivet til udlevering, er fotokontrol en del af sikkerhedsproceduren. Dette er med til at sikre, at der bliver udleveret dosisposer med korrekt indhold, så der er tryk omkring medicineringen. En opgørelse fra et pakkeapoteke viser, at antallet af fejl svarer til 2 fejl pr. 1 million dosisposer. Til sammenligning har undersøgelser af manuel dispensering vist, at fejlprocenten her er på 1,8 - 4 procent.

Antallet af borgere, der får dosispakket medicin, er i 1. kvartal 2018 faldet med 8 procent sammenlignet med 1. kvartal 2017. Mange apotekere kontaktes af plejepersonale, der er frustrerede over, at flere læger ikke ønsker, at deres borger får dosispakket medicin. Mange argumenter mod brugen af dosispakket medicin skyldes manglende viden om de muligheder, man har med dosispakket medicin samt manglende kendskab til hinandens systemer, hvorved overblik over arbejdsgange i FMK kan synes svære. Apotekerforeningen har i samarbejde med MedCom udarbejdet en pixivejledning, som beskriver de mest hensigtsmæssige arbejdsgange omkring dosispakket medicin, en hjælp til både læge og apotek til sikring af patientsikkerheden.

Mange af de argumenter, apotekerne hører imod brugen af dosispakket medicin, er ikke specifikke for ordningen, men med dosispakket medicin kommer medicineringen under lup, så vi ser u hensigtsmæssigheder lettere og oftere end for de borgere, som får deres medicin via almindelige recepter (fx. ændring af dosering, hvor de gamle recepter ikke annulleres). Nedgangen i brugen af dosispakket medicin giver også anledning til at se på, om apotekerne internt er opdateret på at formidle de muligheder, dosispakket medicin giver. Derfor bliver der i efteråret 2018 afholdt temadage for apotekspersonale om dosispakket medicin. Apotekerne vil gerne i samarbejde med andre sundhedsprofessioner øge viden og brugen af dosispakket medicin til gavn for borgernes medicinsikkerhed.

Punkt 8: Eventuelt

1-01-72-21-18

Administrationen indstiller,

at datoen for næste møde fastlægges

Sagsfremstilling

Der skal fastlægges en ny mødedato for udvalgets møde i efteråret 2019. Administrationen foreslår den 8. oktober 2019.